

Навчальна програма

Тема заходу БПР	Вакцинація – ключові аспекти взаємодії. Анафілаксія – маркери відмінностей.
Вид заходу	Майстер-клас
Цільова аудиторія	Спеціальності фахівців у сфері охорони здоров'я.
Мета заходу	Метою заходу є підвищення та вдосконалення професійних компетентностей медичних сестер і братів медичних у сфері вакцинації шляхом поглиблення знань про ключові аспекти взаємодії з пацієнтами, а також формування практичних навичок раннього розпізнавання та невідкладного реагування на анафілаксію. Захід передбачає опрацювання сучасних рекомендацій з імунопрофілактики, алгоритмів безпечного проведення вакцинації, оцінки ризиків та відмінностей анафілактичних реакцій від інших невідкладних станів. Учасники працюватимуть з покроковими алгоритмами дій, клінічними кейсами, навчальними матеріалами та симуляційними сценаріями, що сприятиме формуванню впевнених практичних навичок і підвищенню рівня безпеки пацієнтів під час вакцинації. Після завершення заходу учасники зможуть: – знати та розуміти основні принципи організації та проведення вакцинації, включаючи підготовку пацієнта, збір анамнезу та інформовану згоду; – застосовувати ефективні комунікаційні стратегії взаємодії з пацієнтами та їхніми родичами з метою підвищення прихильності до вакцинації; – розпізнавати ранні клінічні маркери анафілаксії та відрізняти її від інших поствакцинальних реакцій і невідкладних станів; – діяти відповідно до сучасних алгоритмів надання невідкладної допомоги при анафілаксії, включаючи правильне застосування адреналіну; – дотримуватися стандартів інфекційного контролю та безпеки під час проведення вакцинації; – аналізувати типові помилки під час вакцинації та реагування на анафілаксію й впроваджувати заходи для їх запобігання.
Перелік компетентностей, що набуваються або вдосконалюються	• Опанує знання та навички організації та підготовки до проведення вакцинації. Учасник буде здатен: – пояснювати основні принципи імунопрофілактики та значення вакцинації для індивідуального і громадського здоров'я; – оцінювати стан пацієнта перед вакцинацією, збирати анамнез, виявляти протипоказання та фактори ризику; – забезпечувати належні умови зберігання, підготовки та введення вакцин відповідно до стандартів; – дотримуватися правил асептики, антисептики та «холодового ланцюга».

	• Оволодіє практичними навичками безпечного проведення вакцинації. Учасник буде здатен: – виконувати введення вакцин різними шляхами згідно з інструкціями та клінічними протоколами; – використовувати одноразове обладнання та витратні матеріали безпечно для пацієнта і медичного персоналу; – дотримуватися покрокових алгоритмів проведення вакцинації; – забезпечувати післявакцинальне спостереження за пацієнтом. • Опанує компетентності з розпізнавання та диференціації анафілаксії. Учасник буде здатен: – ідентифікувати ранні та пізні клінічні маркери анафілаксії; – відрізняти анафілаксію від інших поствакцинальних реакцій та невідкладних станів; – оцінювати ступінь тяжкості алергічних реакцій; – діяти відповідно до алгоритмів при підозрі на анафілаксію. • Сформує навички невідкладного реагування при анафілаксії. Учасник буде здатен: – своєчасно надавати невідкладну допомогу при анафілактичній реакції; – правильно застосовувати адреналін та інші засоби екстреної допомоги; – організовувати командну взаємодію в екстреній ситуації; – забезпечувати безпеку пацієнта до прибуття спеціалізованої допомоги. • Сформує компетентність у дотриманні інфекційної та професійної безпеки. Учасник буде здатен: – використовувати засоби індивідуального захисту відповідно до чинних стандартів; – організовувати безпечне середовище для проведення вакцинації; – дотримуватися вимог інфекційного контролю та утилізації медичних відходів; – мінімізувати ризики професійного інфікування та ускладнень. • Опанує навички ефективної комунікації та медичної документації. Учасник буде здатен: – інформувати пацієнтів про користь, можливі реакції та ризики вакцинації зрозумілою мовою; – формувати довіру та прихильність пацієнтів до вакцинації; – правильно оформлювати медичну документацію щодо проведеної вакцинації та побічних реакцій; – аналізувати типові помилки у взаємодії з пацієнтами та впроваджувати заходи для їх запобігання.
Опис структури заходу	1. Вступ • Привітання учасників, знайомство та визначення рівня підготовки групи. • Ознайомлення з метою заходу, очікуваними результатами, регламентом та організаційними питаннями. • Короткий огляд ролі та відповідальності медичної сестри/брата медичного у процесі вакцинації та забезпеченні безпеки пацієнта. • Актуалізація теми довіри, комунікації з пацієнтами та готовності до невідкладних станів. 2. Теоретичний блок. Вакцинація: ключові аспекти взаємодії з пацієнтом • Основи імунoproфілактики та значення вакцинації для

громадського здоров'я.

- Підготовка пацієнта до вакцинації: збір анамнезу, оцінка протипоказань і факторів ризику.
- Інформована згода та ефективна комунікація з пацієнтами і батьками.
- Типові страхи, міфи та заперечення щодо вакцинації: підходи до професійної взаємодії.
- Дотримання стандартів безпеки, асептики, антисептики та «холодового ланцюга».

Практична частина (очна форма)

- Рольові ігри та розбір комунікаційних кейсів з пацієнтами.
- Відпрацювання алгоритму підготовки робочого місця та пацієнта до вакцинації.
- Демонстрація правильного введення вакцин (на тренажерах або манекенах).

3. Теоретичний блок. Поствакцинальні реакції та ускладнення

- Нормальні поствакцинальні реакції: клінічні прояви та тактика спостереження.
- Побічні реакції після імунізації: критерії оцінки та ведення пацієнта.
- Роль сестри медичної / брата медичного у ранньому виявленні ускладнень.
- Документування та інформування про побічні реакції.

Практична частина (очна форма)

- Аналіз клінічних випадків поствакцинальних реакцій.
- Моделювання ситуацій спостереження за пацієнтом після щеплення.
- Відпрацювання алгоритмів дій при появі небажаних реакцій.

4. Теоретичний блок. Анафілаксія: маркери відмінностей та диференційна діагностика

- Патофізіологія анафілаксії та основні тригери.
- Клінічні маркери анафілаксії: ранні та пізні прояви.
- Відмінності анафілаксії від інших алергічних і невідкладних станів (синкопе, панічна атака, локальні реакції).
- Фактори ризику розвитку анафілаксії при вакцинації.

Практична частина (очна форма)

- Розбір клінічних сценаріїв з підозрою на анафілаксію.
- Відпрацювання навичок швидкої оцінки стану пацієнта.
- Тренування прийняття рішень у критичних ситуаціях.

5. Теоретичний блок. Невідкладна допомога при анафілаксії та безпека

- Алгоритми дій при анафілактичній реакції згідно з чинними протоколами.
- Застосування адреналіну та інших засобів екстреної допомоги.
- Організація робочого простору, наявність протианафілактичного набору.
- Інфекційна та особиста безпека медичного персоналу.

Практична частина (очна форма)

- Відпрацювання алгоритму надання невідкладної допомоги при анафілаксії.
- Симуляція командної роботи в екстреній ситуації.
- Демонстрація правильного використання ЗІЗ та медикаментів.

6. Рефлексія та підведення підсумків

- Обговорення отриманих знань і практичних навичок.
- Аналіз типових помилок під час вакцинації та реагування на

	анафілаксію. • Оцінювання засвоєння матеріалу через тестування, практичні вправи або кейси. • Рефлексія учасників щодо власної готовності до безпечного проведення вакцинації та дій у разі невідкладних станів.
Загальний обсяг навчального навантаження	15 академічних годин / 11 астрономічних годин
Форми організації та проведення заходу	• Очний майстер-клас із демонстрацією сучасних підходів до вакцинації: показове виконання підготовки робочого місця та пацієнта до щеплення, правильного введення вакцин, дотримання «холодового ланцюга», стандартів асептики, антисептики та післявакцинального спостереження. • Практичні вправи на робочих місцях: відпрацювання навичок безпечного проведення вакцинації, оцінки стану пацієнта перед і після щеплення, ефективної комунікації з пацієнтами та їхніми родичами, правильного використання засобів індивідуального захисту з постійним супроводом і зворотним зв'язком від тренера. • Симуляційне навчання у змодельованих клінічних ситуаціях: командна робота при розвитку поствакцинальних реакцій та невідкладних станів, зокрема анафілаксії; відпрацювання алгоритмів швидкої оцінки стану пацієнта, введення адреналіну, виклику допомоги та координації дій медичного персоналу. • Інтерактивна лекція та демонстраційні сесії: подача теоретичних основ імунопрофілактики, принципів взаємодії з пацієнтами, критеріїв диференціації анафілаксії від інших станів, чинних клінічних протоколів та типових помилок під час вакцинації; активне залучення учасників до обговорення та аналізу клінічних кейсів. • Рольові ігри та кейс-обговорення: моделювання складних комунікаційних ситуацій (сумніви, страхи, відмова від вакцинації), відпрацювання навичок професійного діалогу та формування довіри. • Зворотний зв'язок та рефлексія: обговорення результатів практичних і симуляційних вправ, аналіз правильності дій у стандартних та екстрених ситуаціях, самооцінка готовності до безпечного проведення вакцинації та реагування на анафілаксію, визначення напрямів подальшого професійного вдосконалення.
Методи організації та проведення заходу	• Інтерактивна очна лекція – подача теоретичного матеріалу з елементами діалогу щодо основ імунопрофілактики, принципів безпечного проведення вакцинації, ефективної взаємодії з пацієнтами та маркерів диференціації анафілаксії; використання презентацій, схем, відеоматеріалів і клінічних прикладів для кращого засвоєння інформації. • Очний майстер-клас – покрокова демонстрація алгоритмів підготовки до вакцинації, правильного введення вакцин, післявакцинального спостереження, а також дій при підозрі на анафілаксію; активне залучення учасників до практичного виконання маніпуляцій під контролем тренера з наданням миттєвого зворотного зв'язку. • Симуляційне очне навчання – моделювання стандартних і критичних клінічних ситуацій під час та після вакцинації (місцеві й системні реакції, непритомність, анафілаксія), відпрацювання алгоритмів невідкладної допомоги, командної

	взаємодії та прийняття рішень у стресових умовах. • Проблемно-орієнтоване навчання (PBL) – розбір клінічних кейсів, пов'язаних із вакцинацією та розвитком алергічних реакцій; визначення пріоритетних дій, аналіз можливих помилок, обговорення альтернативних рішень відповідно до чинних клінічних протоколів. • Рольові ігри та комунікаційні вправи – відпрацювання навичок професійного спілкування з пацієнтами та їхніми родичами, подолання страхів і заперечень щодо вакцинації, формування довіри та прихильності до щеплень. • Обговорення та рефлексія – підсумкове осмислення навчального матеріалу, обмін практичним досвідом, аналіз типових помилок під час вакцинації та реагування на анафілаксію, закріплення правильних дій і стандартних алгоритмів. • Навчальні тести та практичні ситуаційні завдання – оцінка рівня засвоєння знань і практичних навичок через тестування, аналіз клінічних сценаріїв і виконання ситуаційних завдань, максимально наближених до реальних умов роботи під час вакцинації.
Матеріально-технічне забезпечення освітнього заходу	• Комп'ютер, мультимедійний проєктор та екран / монітор – для демонстрації презентацій, алгоритмів вакцинації, схем оцінки стану пацієнта, відеоматеріалів із техніки введення вакцин та надання невідкладної допомоги при анафілаксії. • Манекени або симуляційні тренажери (adult / pediatric) – для відпрацювання техніки внутрішньом'язового, підшкірного введення вакцин, а також алгоритмів дій у разі розвитку невідкладних станів. • Навчальні муляжі / тренажери для ін'єкцій – для практичного відпрацювання безпечної техніки ін'єкцій, вибору місця введення, кута голки та профілактики ускладнень. • Набори для вакцинації – одноразові шприци різного об'єму, ін'єкційні голки відповідних розмірів, серветки, лотки для інструментів; макети або навчальні зразки вакцин та флаконів для демонстрації правил підготовки і дозування. • Протианафілактичний набір (навчальний або тренувальний) – муляжі або тренувальні форми адреналіну (ампули, автоінжектори), шприци, системи для інфузій, маски для подачі кисню, мішок Амбу, навчальні алгоритми дій при анафілаксії. • Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) – одноразові рукавички, медичні маски, захисні щитки або окуляри, халати / фартухи – для дотримання інфекційної та особистої безпеки під час практичних занять. • Антисептичні та санітарно-гігієнічні засоби – спиртові серветки, антисептики для обробки рук і шкіри, дезінфекційні розчини, одноразові рушники та серветки для підтримки чистоти та профілактики інфекцій. • Контейнери для утилізації медичних відходів – контейнери для гострих предметів (sharps), пакети або ємності для утилізації використаних матеріалів і ЗІЗ відповідно до санітарних норм. • Матеріали для післяін'єкційного догляду – марлеві серветки, бинти, пластирі, ватні диски, гіпоалергенні пов'язки для надання допомоги після вакцинації.

	• Навчальні та методичні матеріали – друковані алгоритми вакцинації та дій при анафілаксії, пам'ятки для медичного персоналу, чек-листи, клінічні протоколи, тестові завдання та роздаткові матеріали для учасників. • Організоване навчальне середовище – обладнане приміщення з достатнім освітленням, робочими поверхнями, доступом до води та умовами для безпечного проведення практичних і симуляційних занять.
Форми підсумкового контролю	• Тестування – перевірка теоретичних знань з питань імунопрофілактики, організації та безпечного проведення вакцинації, комунікації з пацієнтами, розпізнавання анафілаксії та алгоритмів невідкладної допомоги; тестові завдання (20 завдань, 100%, з яких не менше 15 правильних відповідей (75%) необхідні для успішного проходження). • Вирішення ситуаційних задач – аналіз змодельованих клінічних сценаріїв, пов'язаних із вакцинацією: оцінка пацієнта перед щепленням, виникнення поствакцинальних реакцій, підозра на анафілаксію, помилки у взаємодії з пацієнтом; обговорення правильних алгоритмів дій, пріоритетів допомоги та командної взаємодії. • Практично-демонстраційний блок – виконання або аналіз покрокових демонстрацій техніки вакцинації (підготовка вакцини, вибір місця та способу введення, післявакцинальне спостереження), а також відпрацювання дій при анафілаксії, включаючи застосування адреналіну та забезпечення безпеки пацієнта. • Симуляційна оцінка навичок – оцінювання здатності учасників діяти в умовах змодельованої екстреної ситуації (анафілактична реакція після вакцинації) з урахуванням швидкості реагування, правильності виконання алгоритмів та ефективності командної роботи. • Рефлексія та самооцінка – обговорення учасниками власного рівня готовності до безпечного проведення вакцинації та реагування на невідкладні стани, аналіз типових помилок і складних моментів у практиці, визначення напрямів подальшого професійного розвитку.